Intentieverklaring
Raadsprogramma Stadskanaal

Inleiding

De geschiedenis leert dat democratie niet vanzelf komt en ook zeker niet vanzelf blijft. Democratie vraagt blijvend en doorlopend onderhoud. Dat is niet alleen een zaak van het bestaande en bekende verdedigen, maar bovenal een zaak van inspiratie en vernieuwing.
Democratie is niet alleen van de overheid. Democratie is van ons allemaal. Iedereen moet mee kunnen doen.
In haar Thorbecke-lezing eind 2018 riep de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gemeenten op om zelf invulling te geven aan hun lokale democratie. Dat noemde ze maatwerkdemocratie: “een bestuur dat meebeweegt met de tijd. Waarin ruimte is voor variatie”. Daarbij moet opgemerkt worden dat het Thorbecke zelf was die in het midden van de 19e eeuw als grondlegger van onze moderne staatsinrichting stelde dat deze zich voortdurend moet aanpassen aan de tijd en aan de omstandigheden.

Nu, na de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022, is er meer dan voldoende reden om hier de schouders onder te zetten. Landelijke ontwikkelingen zoals de toeslagenaffaire, de aardbevingen in onze provincie en het coronabeleid hebben het vertrouwen in de overheid geen goed gedaan. De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 in Stadskanaal was historisch laag, nog geen 42%. Dit vraagt om een lokale aanpak.

Versterken lokale democratie

De raad wil een proces in gang zetten om de komende jaren de lokale democratie in Stadskanaal te versterken met als doel om:
- De betrokkenheid van burgers te vergroten,
- De opkomst bij de verkiezingen te verhogen en
- Polarisatie in de samenleving te voorkomen.

Hiervoor is nauwe samenwerking tussen raad en college nodig.

Hierbij ziet de raad drie belangrijke lijnen.

1. Allereerst wil de raad de manier van besturen blijven verbeteren. Het onderscheid tussen coalitie (de politieke partijen die in het college zitten) en oppositie (de politieke partijen die daar niet in zitten) moet minder een rol spelen in het debat in de raad. Het komt erop aan dat de argumenten vóór en tegen optimaal voor het voetlicht worden gebracht. Inwoners moeten kunnen herkennen dat hun uiteenlopende belangen en opvattingen aan bod komen. Daardoor weten mensen zich gehoord en vertegenwoordigd.
   Dit betekent dat de interne regels en afspraken over hoe het bestuur van Stadskanaal reilt en zeilt tegen het licht worden gehouden. Het gaat dan met name om regels en afspraken binnen de raad en tussen de raad en het college.

2. Als tweede lijn wil de raad de lokale democratie in Stadskanaal vitaliseren en versterken. Democratie moet aantrekkelijk en levendig voor onze inwoners zijn. In het zogeheten Thorbecke-pamflet worden gemeenten uitgedaagd om op basis van acht prioriteiten de lokale democratie te vernieuwen. Dit pamflet vormt een belangrijke inspiratiebron.

3. Als derde lijn wil de raad bij bepaalde thema's en dossiers agendavormend optreden. Het dualisme bracht aan het begin van deze eeuw een onderscheid tussen taken en rollen van gemeenteraad en college. In het kort: de gemeenteraad stelt de kaders, controleert het college en heeft de volksvertegenwoordigende taak. Het college vormt het dagelijks bestuur van de gemeente.
   De raad zal de thema's en dossiers kiezen waarin de raad in afstemming met het college de te volgen koers gaat uitzetten. Vervolgens zal via het zogenoemde BOB-model tot besluitvorming worden gekomen. In dat model komen achtereenvolgens drie fasen aan de orde: beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming. Verwacht wordt dat daarmee de betrokkenheid van inwoners bij de politiek wordt vergroot, dat de rol van de raad versterkt wordt en dat de kwaliteit van het onderlinge debat in de raad verbeterd wordt.

Deze drie lijnen vormen drie stevige ambities. De raad van Stadskanaal gaat daar voor!

Vervolgproces

De werkgroep raadsprogramma zal gedurende de periode september tot en met december 2022 een aantal raadsessies organiseren met als doel dat er vóór 31 december 2022 een uitgewerkt raadsprogramma ligt waar de raad en het college de komende jaren mee aan de slag kunnen om zo de lokale democratie in Stadskanaal te versterken.

Stadskanaal, 29 juni 2022

ChristenUnie Stadskanaal

CDA Stadskanaal

Lokaal Betrokken

PvdA

SP Knoal

GBS Gemeentebelangen Stadskanaal

VVD

D66